N°. 2230.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de binnensteden f 6.00, franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 26 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 25 Augustus

De polemiek in ons land is rustig, althans wat de binnenlandsche politieke quæstiën betreft. Maar des te meer leven is er in de kerkelijke geschillen. En om de waarheid te zeggen, zij zijn ook veel gewigtiger, niet slechts omdat zij den grondslag leggen van de politiek, en tevens van de maatschappij, maar daarenboven nog omdat kerkelijke twisten bij ons te lande steeds zijn gebruikt geworden, om politieke doeleinden te bereiken. Buiten de handelsbelangen zijn de zenuwen van ons volk slechts prikkelbaar voor de godsdienstige belangen. En het zij tot lof van ons volk gezegd, voor het moederland gaan de belangen der godsdienst, als het er op aan komt, vóór die des handels. Wij kunnen niet zeggen dat het evenens gesteld is met onze koloniën en onze betrekkingen in de Oost-Indische wateren. Daar gaat blijkbaar het materiëel belang voorop, en worden niet zelden de godsdienstige vragen geheel op den achtergrond geschoven. Daarin is eene tegenstrijdigheid van gedragingen blijkbaar, die wij niet zullen trachten [illegible] op te lossen. Wij willen slechts [illegible] op het gewigt van den strijd, die thans op kerkelijk gebied aangevangen, vroeg of laat zal leiden tot politieke rezultaten. Men misleide zich [illegible] het denkbeeld, dat de kerkelijke [illegible] kerkelijke gevolgen zullen hebben. Niets [illegible] der [illegible] anti-revolutionnaire [illegible] geen ander streven dan om, door vermenging van de kerkelijke met de politieke quæstie, te komen tot het meesterschap van den toestand. De godsdienstige strijd moet haar het roer van Staat in handen spelen, en als dat roer in hare handen zijn zal, dan zal de partij beproeven om van haar kerkelijk standpunt, dat is met hare protestantsche anti-revolutionnaire beginselen het land te regeeren.

[illegible] hoofde is het van belang zeer attent te zijn op hetgeen er in dien strijd omgaat, en dien vooral niet klein te achten. Uit dien hoofde ook verdient de bijzondere aandacht de openbare brief van mr. Is. da Costa *aan mr. Groen van Prinsterer, bij zijne aftreding uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal.* Wij hebben dat schrijven van den bekwamen en achtingswaardigen woordvoerder der »vrienden" nog niet kunnen lezen, maar slechts hier en daar ingezien. Maar die vlugtige inzage van enkele bladzijden heeft ons de belangrijkheid van den brief doen kennen, waarin de verwachtingen van de partij met dichterlijke openhartigheid worden uitgesproken. Wij hopen weldra onze lezers met den inhoud van den brief bekend te maken.

In den *Nieuwe-Noord-Brabander* komt een ingezonden stuk voor, onderteekend door den heer J. H. van Hugte en geschreven in een toon, die de palen der betamelijkheid niet weinig te buiten gaat. De onbedrevene schrijver treedt op als verdediger van den heer van der Heijde. Hij beschuldigt ons dat wij dezen op *onedele*, *hoogmoedige* en *laakbare* wijze zouden hebben *benadeeld*, *vernederd*, *verguisd*, *zelfs met bevlekking zijner nagedachtenis*, en dat alles gepaard met *ijdele*, *armzalige*, *logenachtige lofspraak* op ons eigen-zelven, die voorzeker slechts *onzen onwil* en *onkunde* verraadt enz. De goede man, die dat vonnis over ons velt, heeft ons niet, of althans niet met eenige aandacht, gelezen. Toen wij de kandidatuur van den heer van der Heijde bestreden, hebben wij hem noch vernederd noch verguisd. Wij hebben hem integendeel een achtenswaardig man genoemd, die in [illegible] bijzondere als notariëele betrekkingen alle vertrouwen [illegible]

En dat de heer van der Heijde nu nog in *de Tijd* ter sprake is gebragt geworden, dat is niet onze schuld maar die [illegible] gehad om zijn [illegible] onbescheidheid hebben Wil men dan [illegible] in den strijd te werpen, aan te vallen, [illegible] zal hebben om ons [illegible] dedigen? Wij hebben [illegible] zouden mogen vermisbruik, veeleer [illegible] verdediging geen maakt. Wij hebben [illegible] gebruik geheid en de persoon, die onze [illegible] is waarnoemt, is niet in staat [illegible] wat hij verder tegen ons aanvoert is onwaar. Hij laat ons zeggen dat de heer van der Heijde de belangen van het distrikt niet kende. Wij hebben integendeel beweerd dat hij ze wel kende. Hij laat ons »ingewikkeld", dit is het woord, 'twelk hij gebruikt, den heer v. d. Heijde beschuldigen, dat hij »jagt zou hebben gemaakt op populariteit door allerlei kunstmiddelen," enz. Daarbij is door ons zoo min ingewikkeld als regtstreeks op den heer v. d. Heijde gedoeld; daarbij is door ons zelfs niet eens gedacht aan den heer v. d. Heyde, dien wij trouwens in zijn bijzonderen en notariëelen kring steeds hebben geacht.

Wij nemen overigens den heer van Hugte zijn uitval niet kwalijk. En niemand, die hem en zijn regtschapen hart kent, zal zulks doen. Hij vergunne ons evenwel eene bemerking. Het is zeer prijzenswaardig, dat hij door een warm en levendig gevoel van liefde en dankbaarheid voor den heer van der Heijde gedreven wordt. Er is niemand die dat gevoel niet zal eerbiedigen. Maar dat gevoel moet niet overgaan tot zulke prikkelbare susceptibiliteit, dat ter liefde van de nagedachtenis, die men huldigt, anderen op onbillijke wijze worden bejegend.

Wij deelen hieronder mede het vervolg uit het verslag van het beheer en den staat der Koloniën over 1852:

Uitvoerig zijn weder de berigten omtrent de verschillende culturen, en daaronder in de eerste plaats die der koffij. De oogst daarvan in 1852 is het voordeeligste geweest in de residentiën Bezoeki en Passaroean, alwaar gemiddeld 109 en 121 boomen een pikol koffij hebben geleverd, terwijl de produktie het nadeeligst was in de navolgende afdeelingen en residentiën, alwaar een pikol koffij is verkregen: in Buitenzorg van 2084, in Krawang van 1515, in Bantam van 662 en in Banjoemaas van 659 boomen.

Eene vergelijking der uitkomsten van de oogstjaren 1851 doet zien: 1°. dat in 1852 minder dan in het vorige jaar aanwezig waren 3,618,624 vruchtdragende boomen; 2°. dat in 1852 minder dan in 1851 zijn verkregen 189,206 pikols koffij; 3°. dat in 1852 gemiddeld van 262 vruchtdragende boomen, een pikol koffij is verkregen, terwijl in 1851 218 boomen een pikol koffij hebben opgeleverd; 4°. dat de transportkosten tot in de strand- of afscheep-pakhuizen in 1852 hebben bedragen f 954,996.33, nederkomende op f 1.10 per pikol, terwijl die in 1851 beliepen f 1,221,107, of gemiddeld f 1.16 per pikol; 5°. dat de koffij in 1852 het gouvernement gemiddeld 14½ duit per pikol duurder is te staan gekomen dan in 1851. Zoo als bij het verslag van 1851 werd voorspeld, is het jaar 1852 voor de koffij-kultuur op Java belangrijk minder gunstig geweest dan in het buitengewoon voordeelig oogstjaar 1851. De staat der aanplantingen laat, ten gevolge van een behoorlijk onderhoud, over het algemeen weinig te wenschen over. De uitkomst van de koffij-kultuur is in 1852 geweest, dat er van 228,075,219 vruchtdragende koffijboomen geoogst is; dat er 880,689 pikols verkregen zijn; dat de gezamenlijke kosten van koffij, aan het gouvernement hebben beloopen 8,172,225 guldens van 120 duiten; dat de gemiddelde prijs, waarop de pikol koffij van 100 katties, aan het gouvernement te staan kwam op f 9.33½, en dat gedurende 1852, de opbrengst van de in Nederland gevcilde koffij, per pikol bruto bedroeg f 30.48½ en netto f 23.06 [illegible]/10.

De uitkomsten van 1852 der suiker-cultuur, met die van 1851 vergelijkende, blijkt daaruit: 1°. dat het getal suiker-etablissementen onveranderd is gebleven; 2°. dat de productie in 1852 1022 pic. minder heeft bedragen dan in 1851; 3°. dat het loon der suikerplanters in 1852 met f 0,31½ per bouw is vermeerderd; 4°. dat in 1852 55,845 pic. suiker minder aan het gouvernement zijn geleverd, dan in het vorige jaar, en 5°. dat in 1852 69,898 pic. suiker meer ter beschikking der fabrikanten zijn gelaten. In 1852 bedroeg het getal suikerfabrieken 97; de uitgestrektheid der suikervelden, van welke gesneden is, 42,276½ bouws van 500 vierk. roeden; de werkelijk van de velden verkregen suiker 1,373,993 pic.; de hoeveelheid suiker aan het gouvernement geleverd 936,014 pic.; de gezamenlijke kosten dezer suiker f 9,138,014; de gemiddelde prijs, waarop de pic. suiker aan het gouvernement te staan kwam, f 9,914; de hoeveelheid suiker, welker ter beschikking der fabriekanten is gebleven, 437,679 pic., en de opbrengst der in Nederland geveilde suiker, per pic., bruto f 15,57[illegible] en netto f 9,65.

De aanplantingen van de indigo werden in 1852 weder verminderd in de residentiën Preanger-regentschappen, Cheribon, Pekalongan, Bagelen, Banjoemaas en Kedirie, tot een gezamenlijk bedrag van 4073⅛ bouws. Dit heeft plaats gehad daar waar de aanplant, in verhouding tot den beschikbaren grond en de krachten der bevolking, bij sommige fabrieken te uitgebreid was en slechte resultaten werden verkregen. De afpakking der indigo werd met de meeste zorg verrigt. Tot gemak van de afscheping en verzending naar Nederland, maakt men tegenwoordig zoo veel mogelijk gebruik van kleine kisten, inhoudende van 80 tot 100 pond. De uitkomsten van 1852 met die van 1851 vergelijkende, ziet men: 1°. dat het getal fabrieken in 1852 is verminderd met 69; 2°. dat in 1852 4073 bouws minder zijn gesneden dan in 1851; 3°. dat in 1852 119,306½ pond indigo meer zijn verkregen dan in 1851. In 1852 bedroeg het getal der indigo-fabrieken 368; de uitgestrektheid der indigo-velden, op welke gesneden is 18,832 bouws; de verkregen indigo 6391 pic.; de gezamenlijke kosten van de indigo, aan het gouvernement geleverd f 1,358,728; de gemiddelde prijs, waarop één ℔ indigo aan het gouvernement te staan kwam f 1.84, en de opbrengst van de in Nederland geveilde indigo per picol bruta f 476.37 [illegible]/10 en netto f 428.70 [illegible]/10.

Wat de thee-cultuur betreft, zoo werden in de residentie Bagelen in 1852 1,000,000 jonge heesters aangeplant. Die aanplant staat zeer welig. Daarentegen zijn de oude tuinen schraal. In de Preanger-regentschappen werden de aanplantingen met 635,600 jonge heesters vermeerderd. De produktie nam in dit jaar, in vergelijk met 1851, weder toe, zijnde ongeveer 80,000 Amsterdamsche ponden thee meer geleverd. In 1852 waren er 26 thee-fabrieken, bedroeg de uitgestrektheid der theetuinen 2675 bouws; de verkregen thee 1,050,495 Amst. ponden; de gezamenlijke kosten der thee f 792,526; de gemiddelde prijs, waarop het pond thee aan het Gouvernement te staan kwam 20½ duiten; en de opbrengst van de in Nederland geveilde thee per picol bruto f 84.64 [illegible] en netto f 50.14 [illegible]/10.

De uitkomsten der kaneel-kultuur waren in 1852 bijzonder voordeelig, hetgeen moet worden toegeschreven aan de voor de kaneel gunstige regenmousson. Het laat zich aanzien, dat de produktie nog meer zal toenemen, zoodra de 200,000 jonge boomen, welke in 1851, in de residentie Banjoemaas zijn aangeplant, schilbaar zullen zijn, hetgeen reeds in 1854 het geval kan wezen. De hoedanigheid van het product laat weinig te wenschen over, en hoewel de fijnere soorten beneden de Ceylonsche blijven, verdienen daarentegen de lagere Java-merken de voorkeur boven de mindere Ceylonsche, waarom het ook niet onwaarschijnlijk wordt geacht, dat de Java-kaneel zich op den duur in de konkurrentie met de Ceylonsche zal kunnen staande houden. Ten aanzien van het fabrikaat, heeft gedurende het hier behandelde tijdvak, wederom een vooruitgang plaats gehad, zijnde in 1852, ruim 1 pCt. meer pijpkaneel verkregen dan in 1851. In het jaar 1852 bedroeg het getal kaneel-inrigtingen 42, de uitgestrektheid der kaneeltuinen 2020½ bouws, de verkregen kaneel buiten den afval 202,741; de verkoopbare afval 12,299 Amst-ponden; de gezamentlijke kosten van de kaneel f 122,122; de gemiddelde prijs, waarop het pond kaneel het gouvernement te staan kwam, de verkoopbare afval medegerekend, 68 duiten, en de opbrengst der in Nederland geveilde kaneel, per picol, bruto f 95.07 [illegible]/10 en netto f 77.02 [illegible]/10.

(Vervolg en Slot morgen.)

Onder de originele stukken, welke, in de zaak van kapitein Gibson, door de onvoorzigtigheid des heeren van Hall in handen moeten gekomen zijn van dien kapitein, behoort ook *het Corpus delicti*, bestaande in Gibson's brief aan den Sultan van Djambie, geschreven.

Wij zijn in staat gesteld, den tekst van dit stuk mede te deelen, volgens de vertaling, die uit de Maleische taal,

daarvan in der tijd gemaakt is door den heer W. F. G. Pool, beëedigd translateur te Batavia.

De brief luidt aldus:

»Deze brief, vergezeld van veelvuldige groeten en pligtplegingen van mijnheer kapitein Walter, wonende in Amerika, geworde door den Heer aller heerscharen voor het aanschijn van den heer Sulthan, die gezag voert in het rijk van Djambie; voorts geef ik u opregt te kennen dat mijn eerste officier benevens drie zijner volgelingen, voor u Sulthan zullen verschijnen, daar ik zeer bevriend met u Sulthan wensch te zijn; ik ben nu in staat om u Sulthan te helpen aan alles wat u verlangt, dewijl het Amerikaansch Gouvernement geen gebrek heeft aan kruid, kogels, kanonnen, geweren en lila's (lange metalen kanonnen met kleine mondingen.)

»Ik kan helpen om het aan alle Maleijers goed te maken, omdat ik niet veel van al de Hollanders houde, kunnende gij Sulthan hiervan de verzekering geven aan al de Maleijers, en gij zult het met mij eens kunnen worden; ook wensch ik te kennen den weg van Djambie naar Palembang, in hoeveel tijds men die reis kan afleggen; ik kan helpen om alles fraai te maken en wensch ik dat de Maleijers bestuurd worden zoo als in vroegere tijden.

»Over eene maand kan ik aan de monding der Djambie rivier zijn; met dezen mijnen officier kunt gij Sulthan overeenkomen dat het beste is, aangezien het Amerikaansch gouvernement geen gebrek heeft aan stoom- en oorlogschepen. Van beiden zijn er veel en behoeft gij Sulthan u daarover niet te bekommeren; geheel de bovenlanden van Djambie en die van Palembang wil ik alles in goede orde brengen, en indien het mogelijk is, wil ik alle Hollanders vernietigen; binnen weinige dagen zal ik komen en kan ik aldan dit rijk overnemen.

»Ik en alle officieren zenden vele groeten aan u Sulthan." (*Grondwet.*)

Wij vinden in de dagbladen van Washington, dat de Kamer der Vertegenwoordigers den prezident der republiek van de Vereenigde Staten genoodigd heeft aan die Vergadering mede te deelen, in zooverre het met 't algemeen belang niet in strijd is, de korrespondentie gevoerd tusschen den sekretaris van Staat voor de Buitenlandsche Zaken en den Amerikaanschen minister te 's Hage reziderende, de stukken betreffende de zaak van kapt. Walter M. Gibson. Van eene andere zijde vernemen wij, dat de heer van Hall, minister van buitenlandsche Zaken eene formeele opeissching heeft gedaan der aan den heer de Belmont, ten gevolge eenen zonderlinge vergissing gezonden stukken, welke zaak in zekere kringen niet weinig opschudding heeft veroorzaakt. Wij meenen eindelijk te weten dat het Amerikaansche gouvernement den heer Gibson eene diplomatieke betrekking heeft gegeven, door hem toe te voegen aan de legatien der Vereenigde Staten te Parijs, en hij dra weder in Nederland zal terug zijn, om er in persoon de noodige stappen te doen ter verkrijging van de door hem geeischte schadevergoeding. (*Echo Universel.*)

Uitslag der verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal te Eindhoven, ter voorziening:

a. in de vacature tot den 3den Maandag in September, veroorzaakt door het overlijden van Mr. J. F. van der Heijde. Uitgebragte geldige stemmen 1068. Volstrekte meerderheid 535. Mr. A. A. J. Meylink, te 's Hage, bekwam 534; Mr. M. van den Acker te Eindhoven, 340 stemmen, enz. Gekozen: Mr. A. A. J. Meylink.

b. in de gewone aftreding op Maandag 18 September e. k.: Uitgebragte geldige stemmen 1227, volstrekte meerderheid 564. Mr. A. A. J. Meylink vereenigde op zich 621, Mr. M. van den Acker 270 stemmen, enz. gekozen Mr. A. A. J. Meylink.

De sterkte der troepen, welke zich binnen weinige dagen in het kamp bij Zeist zullen bevinden, wordt ons aldus opgegeven:

250 hoofd- en andere officieren,
6660 onderofficieren en manschappen, waaronder de 260 mineurs,
60 waschvrouwen, en
225 paarden.

Bij de paarden zijn 23 voor de opperofficieren. De jagers te paard, sterk 5 officieren en 110 manschappen, met 1 [illegible] zullen belast zijn met de politie in het kamp. De artillerie, sterk 120 man en 80 paarden, [illegible] te Amersfoort worden gecaserneerd.

De divisie-kommandant in het kamp is de generaal van Poolsum-Booy, en de brigade-kommandanten de generaals Oudemans en Menning. Behalve de chefs der staven, heeft men er 2 intendanten, en bij de ambulance 3 officieren van gezondheid. (*U. C.*)

Bij cirkulaire van den 8 dezer, n°. 83, heeft de minister van Justitie de navolgende aanschrijving aan de heeren procureurs-generaal doen toekomen:

»Op verlangen van den minister van Finantien, verzoek ik UEd. Gr. Achtb. de heeren griffiers bij het geregtshof en bij de Arrondissements-Regtbanken in uwe provincie uit te noodigen:

»1°. Geene verzoekschriften, houdende aanbrenging van een hooger beroep, in den zin van art. 365, B. R., ter griffie te nemen dan geregistreerd, overeenkomstig art. 68, § V der wet van den 22 Frimaire jaar VII.

»2°. Van de overbrenging van zoodanig geregistreerd verzoekschrift, ingevolge art 43 van laatstgenoemde wet, eene acte van dépôt op te maken. (*Weekbl. v. h. Regt.*)

Bij eene andere cirkulaire heeft opgemelde minister de ambtenaren van het openb. Min. aangeschreven, om voortaan op de extract-vonnissen, ter uitreiking aan het bestuur der registratie bestemd, te stellen de woorden: *In geval van wanbetaling, lijfsdwang in het belang der justitie*, indien namelijk de betrokken ambtenaar van het Openb. Min. van oordeel is, dat tegen den veroordeelde, bij wanbetaling, de aanwending van den lijfsdwang werkelijk noodzakelijk is. (*Weekbl. v. h. Regt.*)

Men leest in het *Journal de Bruxelles*:

»De Romeinsche korrespondentie van een Fransch dagblad deelt eenige bijzonderheden mede betreffende de belangrijke zaak der verheffing tot dogma van de Onbevlekte Ontvangenis, bijzonderheden die niet strikt overeenkomen met de tijdingen, welke wij uit Rome hebben ontvangen. De H. Vader stelt zich niet te vrede met *een zeker getal Bisschoppen van ieder land uit te noodigen, om door hunne tegenwoordigheid de afkondiging van het dogma der Onbevlekte Ontvangenis van Maria op te luisteren.*

»Wij meenen te weten dat de Paus meer doet dan de Bisschoppen uitnoodigen en dat Zijne Heiligheid hun, in deze zaak, een grooter aandeel wil schenken dan enkel de voorlezing eener bulle bij te wonen. Volgens de Ultramontaansche beginselen van Rome zijn de Bisschoppen niet bloot toehoorders maar in zaken van geloof ook regters en doktoren.

»Wij kunnen het noch bevestigen noch ontkennen, dat de *bulle reeds geheel gereed zou zijn.* Doch het vooruit gereed maken zelfs van een dogmatieke bulle beslist nog niets. Zulks blijkt overvloedig uit hetgeen er geschiedt is in den merkwaardigen strijd *de auxiliis.* Voorts is het zeker, dat de Paus de geloovigen niet uitnoodigt om te bidden, *opdat geen beletsels dezen dag zou vertragen*, die aan de Kerk en aan de wereld zoo groote gunsten en eene zoo zoete vreugde belooft, maar dat hij hunne gebeden vraagt, opdat de H. Geest hem de zoo noodzakelijk buitengewone verlichting schenke om te weten, of hij deze quæstie moet beslissen of haar in het midden laten".

Het *Handelsblad* meldt dat de Engelsche stapvoetlooper, de heer Adams, reeds sedert den 5 Aug., in den des avonds met veelkleurige lantaarns fraai verlichten tuin *Spoor- en Amstelzigt*, dag en nacht onafgebroken en welgemoed zijne voor drie weken aangenomen wandeling voortzet. Het is inderdaad onbegrijpelijk, zegt het *Handelsblad*, dat hem bij dezen reuzenarbeid de krachten niet begeven en wel voornamelijk, dat hij den slaap van zich weet verwijderd te houden. Zondag 27 Aug. ten 6 ure namiddag is de weddingschap geëindigd.

'S GRAVENHAGE, 24 Aug. Z. Excell. de heere Forstner van Dambenoy, minister van Oorlog, is van zijne inspektiereis, in deze rezidentie teruggekomen. Men spreekt er echter van, dat Z. Exc. binnen kort zijne inspektie zou voortzetten.

— Z. Excell. de heer Lomonossof, minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Nederl. Hof, is van zijne buitenlandsche reis in deze rezidentie teruggekeerd.

— De heer de Belmont, zaakgelastigde van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, bij het Nederl. Hof, is van zijne buitenlandsche reis nog niet teruggekeerd en wanneer hij in deze rezidentie zal terugkomen, schijnt nog onbekend te zijn.

KATWIJK AAN ZEE, 24 Aug. Voor eenige dagen had alhier een treffend voorval plaats. Een der dorpsbewoners, met de garnalenvangst bezig, had zich daartoe met zijn paard en netten wat te ver in zee gewaagd, en men zag hoe de arme man door den stroom medegesleept, zich hoe langer hoe meer van het strand verwijderde en welhaast eene prooi der golven wezen zou. Het paard raakte daarbij in de netten verward en viel om. De badknecht J. W. de V., die zich juist gereed maakte met een groote koets in zee te gaan, zag de ongelegenheid, waarin zijn dorpgenoot verkeerde, maakte het paard weder los, en begaf zich met spoed naar de plaats van het [illegible], welke hij slechts door het zwemmen van het paard kon bereiken. Het reeds gezonken paard kon hij natuurlijk slechts aan zijn lot overlaten, en werd [illegible] dood op het strand gevonden, den armen [illegible] echter, die reeds met den hoofd [illegible], gelukte het hem nog te redden en levend aan wal te brengen. Een paar badgasten, die bij de redding tegenwoordig waren, hebben terstond proces-verbaal van het gebeurde opmaken, en leden dit door de hand van den plaatselijken geneesheer en bad-arts, aan de *Maatschappij tot Redding van Drenkelingen* toezenden. Het is niet de eerste maal, dat de wakkere Jaap de V. het leven van een natuurgenoot, met gevaar van het zijne redde. De geredde is door eene ruime inteekening voor het verdronken paard rijkelijk schadeloos gesteld.

ROTTERDAM, 24 Aug. Wij ontvangen heden eene telegrafische depêche uit Triëst, met tijdingen uit Batavia, loopende tot 6 Julij. Politiek nieuws deelen zij niet mede; de opgaven betreffende de handelsbeweging zijn als volgt:

Koffij. Kleine partijtjes Pekalongan zijn tot *f* 27 verkocht en voor 18000 picols Pamanoekan werd *f* 25 geboden. Te Samarang wordt op *f* 26½ gehouden.

Suiker met koopers en weinig voorraad; 7000 pikols zijn gedaan tot 13½ voor N°. 16. Op levering voor het einde van Augustus betaalde men te Soerabaya *f* 13½.

Rijst Voor Australië zijn 2700 pikols mooi blank met *f* 100 betaald, terwijl later ordinair blank tot *f* 135 gedaan.

Arak met koopers tot *f* 55 à 57.

Van Indigo zijn 100 kisten tot *f* 2,90 verkocht.

Gom Damar *f* 32 met koopers en voor Gom Elasticum toonen zich tot *f* 43 à 46 koopers.

Tabak. De oogst G. P. (1500 picols) is tot 26 c. al gedaan.

Wisselkoers op Nederland 104 %, op Engeland *f* 11[illegible]

Aangekomen schepen vóór 6 Julij: *Walvisch*, Schut, v. Adelaide. — *Johanna Cornelia*, Agchenbach, v. Melbourne. — *Adm. van Heemskerk*, Kley, van Sydney. — *Timor*, Agema, v. San-Francisco.

Het schip *Delta*, kapt. Kunst, v. Melbourne n. Batavia bestemd, is op de Kann-Rocks verongelukt; de bemanning is gered.

WORMERVEER, 23 Aug. De aanvoer van kaas op onze markt van heden bestond uit 45 stapels, de kwaliteit was over het algemeen vrij goed, terwijl de prijzen zich staande hielden op de hoogte van de voorgaande week. Voor kleine kaas was de hoogst besteede prijs *f* 2[illegible] de 50 kilogr. en voor middelbare *f* 26.

MAARSSEN, 23 Aug. Z. D. Hoogw. de Aartsbisschop van Utrecht kwam den 20 dezer te Maarssen, om de kanoniek opgerigte parochie van den H. Pancratius te bezoeken, den Hw. Deken W. H. A. van Bylevelt als pastoor rochus te installeren, en het kerkbestuur te regelen.

Den 21 droeg Z. D. Hw. het H. Misoffer op, en diende het H. Vormsel toe. De kerk was gevuld met geloovigen, die zich gelukkig gevoelden, hunnen hoog vereerden, vermoeiden Aartsbisschop te zien, en de vaderlijke woorden te hooren, waarmede de moedige opvolger van den H. Willibrordus hen tot ware godsdienstijver en getrouwe pligtvervulling aanspoorde, en hen het gebod der liefde jegens *alle* menschen op het hart drukte.

Den 22 vertrok Z. D. Hw. naar den huize Gerra, vergezeld door de liefde en gehechtheid der geloovigen.

VLISSINGEN, 22 Aug. Gisteren kwam de groote societeit Fanfaristen van Mechelen, sterk honderd executanten, alhier met de antwerpsche stoomboot *de Kl[illegible]* aan; deed het altijd geliefkoosde *Wilhelmus lied*, onuitsprekelijk schoon, aan onze bevolking hooren, en vertrok naar Middelburg om aldaar een groot koncert te geven. Heden van daar terugkeerende werd deze societeit aan *het Zwaantje*, driekwart uur buiten Vlissingen, door eene eerewacht ingehaald; waarbij de kolonel, provinciaal kommandant, de hoofdofficieren der artillerie en infanterie, en de uitmuntende hoornmuziek van het 4e regement de belgische toonkunstenaars opwachtten, en hen allen met uitstekende beleefdheid en hartelijke welwillendheid ontvingen en met de hoornmuziek aan het hoofd binnen Vlissingen geleidden. Daar bragt de societeit eene serenade aan den schout bij nacht kommandant der marine, en aan genoemden heer kolonel, provinciaal kommandant. De belgische toonkunstenaars bezochten [illegible] maritime etablissementen, het nieuwe fregat *Admiraal de Ruiter*, en werden overal met uitstekende heuschheid ontvangen. Al de hoofd- en verdere officieren van het garnizoen en eene talooze volksmenigte geleidden hen tot aan de embarcadère der stoomboot, waar klonk andermaal het *Wilhelmus van Nassouwen*, onder daverend volksgejuich, beantwoord door de fraaije hoornmuziek. Diep getroffen door de hartelijke en regt vriendschappelijke ontvangst bedankte de direktie der societeit de kolonel, in naam van het belgische volk, en een donderend hurrah! vergezelde hen tot ver op de Schelde. (*Amst. Cour.*)

ROOSENDAAL, 23 Aug. Onderscheidene dagbladen deelden dezer dagen het berigt mede, dat de vermeerdering der treinen, op den internationalen spoorweg met eenen vierde, een aanvang zal nemen op den 1sten September aanstaande. Dit zou in tegenspraak zijn met ons berigt van den 20sten dezer. Wij achten het thans noodig nogmaals, ten allen overvloede, te melden, dat de genoemde trein op den 20sten dezer in werking gebragt en voortgaat dagelijks, volgens de bepaalde tijden, den afstand tusschen Antwerpen en Etten af te leggen.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

KONSTANTINOPEL, 14 Augustus. Prins Napoleon is van Varna alhier aangekomen. Te Varna heeft een brand groote verwoestingen aangerigt. De troepen der Westersche mogendheden hebben door cholera en typhus vreesselijk geleden. De divisie Canrobert verloor alleen 3000 man. Het punt, alwaar de expeditie zal landen, wordt geheim gehouden. De cholera heeft hier geen epidemisch karakter.

ATHENE, 15 Augustus. Kalergis is teruggekeerd. De Fransche gezant vertrekt met verlof.

[illegible], 29 Augustus. Heden is de gezant der Porte bij het Pruissische hof, Kemal-Effendi, alhier aangekomen.

WEENEN, 25 Augustus. De aansluiting van Oostenrijk aan de westersche mogendheden is thans buiten allen twijfel. Voortdurend worden troepen naar de vorstendommen gezonden.

Turksche troepen zullen met die der westersche mogendheden naar de Krim gezonden worden. De aanval op Sebastopol is op handen.

Voor de nieuwe leening is reeds een bedrag van 450 millioen ingeschreven.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

PARIJS, 24 Aug. De *Moniteur* meldt, dat de koning van Zweden en Noorwegen het plegtige *Te Deum* heeft bijgewoond, dat op den Napoleons-dag te Stokholm werd gevierd.

ATHENE, 15 Aug. Generaal Kalergi's, minister van oorlog, is alhier terug gekeerd.

De fransche gezant verlaat Griekenland met verlof.

STOKHOLM, 23 Aug. Onmiddelijk nadat de Fransche en engelsche bezit hadden genomen van de Aland-eilanden werden in al de kerken gebeden uitgesproken voor keizer Napoleon en koningin Victoria.

In de vesting Bomarsund zijn oorlogsbehoeften en levensmiddelen voor een jaar gevonden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Aug. Het binnenrukken der Oostenrijksche troepen in Wallachije is thans een uitgemaakte zaak. De *Pays* verklaart te dezer gelegenheid, dat het een verblijdend verschijnsel is, dat het Weener kabinet zich eindelijk, door deze daad, bij de bondgenooten van Turkije heeft aangesloten.

— Wanneer men geloof mag slaan aan datgene, wat in de bureaux van het ministerie van buitenl. zaken verhaald wordt, dan toont Oostenrijk zich bereid, om, ook zonder Pruissen, tot eene alliantie met de Westersche mogendheden tegen Rusland over te gaan. De heer de Bourqueney heeft den heer Drouin de Lhuys in eene dépêche medegedeeld, dat de graaf von Buol in de ministerieele konferentien bepaald tegen Rusland en voor de politiek der Westersche mogendheden zich verklaart.

— De jongste berigten uit Egypte luiden zeer bevredigend. Er heerscht aldaar volkomene rust, en het gezag van Said pacha is beter gevestigd, dan dat van al zijne voorgangers. Zijn laatste besluiten nopens de vrijheid des handels, oefenen reeds een zeer weldadigen invloed uit op het binnenlandsch verkeer. De graanprijzen zijn merkelijk gedaald. In den wolhandel heerscht veel levendigheid en binnen weinige dagen werden te Alexandrie circa 30,000 centenaren voor vreemde rekening gekocht.

— In Spanje blijft de toestand van zaken bedenkelijk. Barcelona vooral boezemt veel vrees in; de demagogen verspreiden er onrust en doen alles om Espartero gehaat te maken. Ook te Madrid beginnen zich Fransche demokraten te vertoonen, en de clubs spannen al hunne pogingen in om het gouvernement te verlammen.

— Het dagblad *las Novedades* deelt mede, dat de heer de Persigny, belast met eene zending van de Fransche regering bij het Spaansche hof, weldra alhier zal arriveeren.

Naar aanleiding hiervan spreekt men van de mogelijkheid eener interventie van wege Frankrijk in de staatkundige gebeurtenissen van Spanje. Dat blad gelooft daaraan echter niet, ten eerste omdat Engeland door middel van een zijner meest geakkrediteerde dagbladen heeft verklaard, dat de tijd van buitenlandsche interventien om zich in de binnenlandsche aangelegenheden van een land, welk ook, te mengen, voorbij is, en ten andere, omdat in de tegenwoordige omstandigheden het niet denkbaar is, dat Frankrijk den misslag zou begaan van zich te kompromitteren in een anderen internationalen oorlog.

— De geruchten omtrent eene wijziging van het Spaansche ministerie houden aan.

De emigratie gaat steeds voort.

De rust van Madrid is slechts schijnbaar.

Koningin Isabella was bij hare wandeling in het Prado vergezeld van den Koning en hare dochter, de Prinses van Asturie.

Koningin Maria Christina bevindt zich steeds met den hertog van Rianzares in het paleis. Hare kinderen hebben Madrid verlaten. Drie hunner zijn reeds te Bayonne gepasseerd en men verwacht ieder oogenblik de overigen.

— Zoodra de hertog van Sotomayor, die belast is met de regeling van de dienst van het paleis, van zijne ziekte zal hersteld zijn, zal hij alles veranderen, zelfs tot de keuken toe, naar men zegt.

— De verschillende partijen komen meer en meer voor hunne bedoelingen uit. Het dagblad *Iberia* bestrijdt zonder omwegen de politiek van het kabinet als in strijd met de revolutie. Het blad *Espana* verklaart zich tegen het voorstel der junta van Saragossa, betreffende het lot van Maria Christina, en beschouwt het als een groot kwaad haar voortdurend in Spanje te houden; het blad zou niets liever wenschen dan haar te zien vertrekken naar Zwitserland, Italië of ergens elders.

De junta van Saragossa verlangt niets minder dan de detentie van Maria Christina en hare gevangenzetting in een kasteel, totdat de Cortes haar zal hebben geoordeeld. Wat de *Clamor Publico* aanbelangt, deze blijft steeds aandringen op de afschaffing van het konkordaat, ten einde de regering de handen vrij hebbe, om zich meester te maken van de kerkelijke goederen ten algemeene nutte.

— De cholera moet thans groote verwoestingen aanrigten in Italië, en vooral te Napels.

— De uit hun klooster verjaagde paters Karthuizers van Collegno hebben in de *Armonia* het volgende protest gepubliceerd:

»Den 10 dezer maand, terwijl de ondergeteekende pater-Karthuizers van Collegno, ingevolge de regelen hunner orde, zich bezighielden en hun overste afwezig was, drong de gewapende magt hunne woning binnen. Na de paters overrompeld te hebben, joegen zij met geweld hen naar buiten; hieronder was een, die gedurende eene maand bedlegerig was geweest, en een oogenblik geleden drie aderlatingen en het leggen van bloedzuigers ondergaan had. Men liet hun den tijd niet, om hunne persoonlijke bezittingen mede te nemen, en de kerk werd gesloten om hen te beletten, de gewijde voorwerpen in veiligheid te brengen. Intusschen verspreidde zich eenige der indringers en andere lieden, vreemd aan de vrome inwoners van Cologne, in het klooster, en roofden allerlei voorwerpen van waarde en eetwaren. De paters-Karthuizers van Collegno waren eenige dagen te voren aangemaand geworden, om hunne woning te verlaten, maar wijl zij daartoe niet konden overgaan, zonder alvorens het bevel van hunnen overste te hebben ontvangen, zoo werd billijkerwijs, op hun verzoek, hun den noodigen tijd vergund, om dat verlof te verkrijgen. Maar plotseling verjaagd, en nu door een vromen man ingenomen, zonder wiens christelijke liefde zij onder den blooten hemel te midden der straat zouden moeten blijven, protesteeren zij hierbij op nieuw schriftelijk, gelijk zij bereids plegtig en mondeling hebben geprotesteerd, terwijl zij de bevelen van hun overste wachtende waren, en verzetten zich ten aanzien van de burgerlijke maatschappij van Piemont en het katholiek Piemont, tegen deze ongehoorde onregtvaardigheid. Zij protesteeren in naam van het eigendomsregt, dat, door de wetten gewaarborgd, door een despotiek besluit geschonden is, welk besluit men hen tot hiertoe geweigerd heeft te vertoonen; zij protesteeren wegens de krenking en schending hunner woning, in naam der vrijheid van vereeniging, welke de Piemonteesche Staatswet erkent, in naam der godsdienst, welke door die goddelooze schending des kloosters en der kanons gehoond is, in naam der eer, welke een gegeven woord en eene gedane belofte heilig maken, eindelijk en ten laatste in naam van alle menschelijke wetten, die ten hunnen aanzien met voeten zijn getreden.

»*Collegno*,
11 Augustus 1854."   (*Volgen de onderteekeningen.*)

ENGELAND.

LONDEN, 24 Aug. De *Daily News* geeft in zijn tweede editie den volgenden brief uit Bomarsund van den 16 Augustus: »Bomarsund en de drie forten of torens in zijne nabijheid zijn gevallen. Gisteren zijn twee torens gevallen en heden, toen de schepen hun vuur openden, heeft het grootste fort een vredevlag geheschen. Kapitein Hall van de *Bulldog* en de tolk-generaal zijn vervolgens naar het fort gezonden, in eene boot, waarop een witte zakdoek woei.

»Zoodra zij voet aan land hadden gezet, voegde zich dadelijk bij hen een parlementair van wege den Franschen admiraal en alle (drie) begaven zich tot de Russen. Na met den Russischen generaal Bodiscoe onderhandeld te hebben, gaf het fort zich op genade aan de vertegenwoordigers der geallieerden over en een weinig later legden 2000 man Russische en Finlandsche troepen in de citadel de wapens neder.

»Vervolgens zijn de Fransche troepen binnengerukt en hebben zich met de bezitneming bezig gehouden. De Fransche soldaten en mariniers werden vervolgens in gelederen geschaard van af het fort tot aan de landingsplaats en tusschen de gelederen door defileerden de Russen met hunne bagaadje. Op dit oogenblik zijn zij onderweg naar Engeland.

»Wij hebben vernomen dat de luitenant Wrotterley, van het korps Engelsche ingenieurs, gesneuveld is. De toren van Tzee, die gisteren in onze handen is gevallen, sprong heden met een donderend geraas en is niets meer dan een puinhoop.

— Op den spoorweg tusschen Dover en Londen heeft eene vervaarlijke botsing plaats gehad tusschen eene machine, die bij het station Croydon water innam, en een trein, waarin vele personen waren, die zich naar het glazen paleis te Sydenham wilden begeven, met dat gevolg, dat een wagen der eerste en twee der tweede klasse verbrijzeld werden. Twee personen bleven op de plaats dood en een honderdtal personen ontvingen min of meer zware kneuzingen en wonden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 22 Aug. Een officieel berigt uit de Donauvorstendommen bevestigt, dat den 20 en heden het binnenrukken van Oostenrijksche troepen in Wallachije is begonnen. De kommandant van alle bezettingstroepen, graaf Coronini, dirigeerde de brigades Schwazl en Burlo naar Bucharest, waar vijf brigades zullen binnen rukken. Van de divisie Jellachich zijn twee brigades naar Krajowa gemarcheerd; deze zullen Wallachije bezet houden. Coronini zelf zal, na aftrek der Russen, met drie andere brigades, Moldavië bezetten. De Russen trekken met allen spoed over de Pruth terug.

— Het mobiele Dalmatische korps op de grenzen van Montenegro, onder bevel van Mamula, wordt ontbonden; 2000 paarden zullen worden verkocht.

KEULEN, 24 Aug. Van den Mittelrheinkreiss wordt geschreven, dat de niet vervulling der plaats van den als finantieraad afgetreden opperkerkeraad Schmidt, ter gunste van den goeden afloop der kerkelijke questie geen goed voorteeken schijnt te zijn, maar doet vermoeden, dat dit hooge kollegie zijne opheffing nabij is. [God geve het!]

— De geestelijken van het dekenaat Mulheim hebben zich bij adres tot Zijne Em. den Kardinaal Aartsbisschop van Keulen gewend, betreffende de bekende ministerieele cirkulaire.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 Augustus.

GETROUWD (24 Aug.): A. F. H. Meijer, van Zwolle met A. M. Wittebol. - P. Westenberg met P. C. Smitt. - J. C. Siedenburg met H. W. Fischer - H. G. Alpherts met G. A. Decker. - M. P. M. Borghans, van 's Gravenhage met C. P. van Doeveren, van Wageningen. - G. P. Drukber met C. A. Bierman.

BEVALLEN (23 Aug.): J. Hijmans, geb. Dents, Z. - (24 Aug.): C. W. Eggers, geb. Harmann, Z. - A. M. C. Taurel, geb. Lamberti, [illegible]

OVERLEDEN (25 Aug.): J. D. Gruber, [illegible]

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . .	f 25,05 a	—	Pruissische . .	f 35¼ a	—
Napelsche . .	— ,,	—	Spaansche . .	—	—
Div. in £St. .	11,65 ,,	—	Hamb. Russ. .	—	—
Eng. Russen .	11,65 ,,	—	Russ. in Z. R. .	35½	—
Fransche . .	55⅞ ,,	—	,, Pap. .	10¼	—
Belgische . .	55⅞ ,,	—	Pools, in Fl. .	26½	—

Coup. Spanje Buitenl. f 11 37½

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk . . .	f 9,70 a	9,80
Oude Gerande Dukaten . . .	5,55 »	5,65
Wigtige Souvereinen . . .	11,65 »	11,75
» Pistolen . . .	9,50 »	9,60
Stukken van 20 Francs . . .	9,40 »	9,50

Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . per Stuk	f 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs . . .	2,33 »	2,36
Brabandsche Kroonen . . .	2,65 »	2,70
Fransche . . .	2,70 »	2,75
Pruissische Daalders . . .	1,75 »	1,78
Zilver 1000 à 980 . . .	f —,— à	—,—
» 900 » 700 . . .	104,20 »	104,70

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en Wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 5 pCts. Russische Certifikaten, in zilver, 3e serie, van hunne administratie, verschenen 1/13 Junij 1854, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met f 22.29.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 24 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 52; 1840/1842 4½ pc. 91; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 17 7/16; Binnenl. 3 pc. 31⅛; Romeinen 5 pc. 83¾; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 72⅞.

PARIJS, 24 Aug. Fransche 3 pc. 73.40; 4½ pc. 99.90; 3 pc. Spanje 31¼; id. 1 pc. 17⅜; Met. 5 pc. 82; Rom. Leening 84.

LONDEN, 24 Aug. Consols 94½; 3 pc. Spanje buitenl. 37; 1 pc. dito 17⅞; Comité-Bewijzen 4½; Passive 5¼; 5 pc. Rusl. 99½; 4½ pc. dito 86; 4 pc. Holl. 93½; 2½ pc. id. 62; 5 pc. Sardinië 86½; Brazilië 100; 4½ pc. Peru 71½; Grenada 6; id. werk. 17; 3 pc. Mexiko 24⅛; 4 pc. Portugal —; Ecuador 3½; Wissel op Amst. —.—; Parijs —.—; Petersb. —; Grieken (blaauw) —; Turkije 6⅜p.

WEENEN, 24 Aug. Met. 5 pc. $85\frac{1}{8}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $75\frac{1}{2}$; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 11.20; Amst. ——; Parijs 137; Goud $20\frac{1}{2}$; Zilver $17\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 24 Aug. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 83; 5 pc. $96\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $16\frac{1}{4}$; Parijs $78\frac{7}{8}$; Amst. $140\frac{5}{8}$; Ween. —; Petersburg $101\frac{5}{8}$.

HAMBURG, 24 Aug. Spanje 3 pc. 29; id. 1 pc. $16\frac{1}{4}$; Rusl. 5 pc. $93\frac{1}{4}$; 3 pc. Mexikanen $16\frac{7}{8}$; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 24 Aug. 5 pc. Met. $71\frac{5}{8}$p; 3 pc. Spanje binnenl. $30\frac{1}{8}$; id. 1 pc. $17\frac{5}{16}$; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 AUG. 4½ u. gebl.	24 AUG. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$60\frac{7}{16}$	$60\frac{3}{8}$	à	$60\frac{5}{8}$	$60\frac{7}{16}$
Dito Dito	3 ″	$72\frac{5}{8}$	$72\frac{5}{16}$	″		
Dito Dito	4 ″	$90\frac{7}{16}$	$90\frac{1}{2}$	″	$90\frac{3}{4}$	$90\frac{1}{2}$
O. I. Leening 1844	4 ″			″		
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$ ″	$88\frac{7}{8}$		″		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
Haarlemmermeer	5 ″			″		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
″ Holl. Spoorw.-M.	″		70	″		
Thesaurie	″		$105\frac{1}{4}$	″		
Maatschappij van Weld.	4 ″			″		
Aand. Ned. Bank	″			″		
België	$2\frac{1}{2}$ ″			″		
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ ″	49	$48\frac{15}{16}$	″		
Frankrijk, Obligatiën	3 ″			″		
Spanje, Onbep. Stukken	1 ″	$17\frac{7}{8}$	$17\frac{11}{16}$	″	$17\frac{7}{8}$	$17\frac{11}{16}$
Dito	3 ″	$37\frac{1}{8}$	$36\frac{3}{4}$	″		
Dito Binnenl. à 6/m.	3 ″	$31\frac{1}{2}$	$30\frac{15}{16}$	″	$31\frac{1}{2}$	$31\frac{1}{16}$
Coupon-Bewijzen		$4\frac{13}{16}$	$4\frac{3}{4}$	″	$4\frac{13}{16}$	
Amortisable Schuld				″		
Portugal, te Londen	3 ″	$36\frac{7}{8}$	$36\frac{13}{16}$	″	37	$36\frac{15}{16}$
Dito Uitgestelde			$14\frac{1}{2}$	″		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 ″	$101\frac{5}{8}$	$101\frac{1}{2}$	″	$101\frac{3}{4}$	$101\frac{1}{2}$
Dito Dito 1828 en 1829	5 ″	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{2}$	″		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 ″	84	84	″		
Dito	$4\frac{1}{2}$ ″	$86\frac{1}{2}$	87	″		
Dito bij *Hope*	4 ″	$78\frac{5}{8}$		″		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 ″	78		″		
Dito bij id. 5de Serie	6 ″			″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″			″		
Inschrijving in Assignat.	6 ″			″		
Certifikaten van dito	6 ″	$60\frac{1}{8}$		″		
Engelsche Russen				″		
Polen, Certifikaten	4 ″		$69\frac{1}{4}$	″		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		141	141	″		
Oostenrijk, Metalliek	5 ″	$69\frac{5}{16}$	$68\frac{3}{4}$	″	$69\frac{3}{4}$	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$ ″	$34\frac{7}{8}$	$34\frac{7}{8}$	″	$35\frac{5}{16}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$ ″	$34\frac{7}{8}$	$34\frac{7}{8}$	″	$35\frac{5}{16}$	
Dito Nieuwe	5 ″	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{5}{8}$	″	$78\frac{3}{4}$	
Dito 1854	5 ″	$77\frac{15}{16}$	$77\frac{3}{4}$	″	$78\frac{5}{8}$	$77\frac{3}{4}$
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 ″	$71\frac{1}{2}$	-	″		
Dito	4 ″	60	60	″		
Aand. met Loting fl. 500	″			″		
Nieuwe dito fl. 250	″	f 227	228	″	230	
Pruissen	$4\frac{1}{2}$ ″		$94\frac{7}{8}$	″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		$3\frac{5}{16}$	$3\frac{5}{16}$	″	$3\frac{11}{16}$	$3\frac{5}{8}$
Dito Orig.		$2\frac{15}{16}$	3	″	$3\frac{1}{4}$	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 ″			″		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 ″	$98\frac{3}{4}$		″		
Louisiana bij *Hope*	5 ″			″		
Braziliën	5 ″		$97\frac{1}{4}$	″		
Dito 1843	5 ″		97	″		
Mexiko	3 ″	$23\frac{5}{8}$	$23\frac{5}{16}$	″	$23\frac{1}{2}$	$23\frac{1}{2}$
Dito Onbepaalde		$23\frac{5}{8}$	$23\frac{5}{16}$	″	$23\frac{1}{2}$	$23\frac{1}{2}$
Peru	$4\frac{1}{2}$ ″		68	″		
Grenada, à £ 100	$2\frac{1}{4}$ ″	$16\frac{1}{2}$	$16\frac{1}{2}$	″		
Dito Uitgestelde		$6\frac{5}{16}$		″		
Ecuador à £ 100				″		
Venezuela, à £ 100	$3\frac{3}{4}$ ″	$23\frac{7}{8}$		″		
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$ ″		$10\frac{3}{4}$	″	$10\frac{7}{8}$	
Weener Aandeelen 1854				″		

L. N. Philip. 89 a 90.

Over het geheel waren handel en variatie van weinig beteekenis, Hollandsche en Russische fondsen waren iets beter, Spaansche en de overige daarentegen met verkooporders flaauwer.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $55\frac{15}{16}$	Livorno	2/m.	f $38\frac{1}{4}$
»	zigt	» $56\frac{1}{4}$	Napels	»	» $84\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{4}$	Petersburg	»	» 1.77
»	½/m.	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» $29\frac{1}{4}$
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{1}{2}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $35\frac{1}{16}$
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{1}{4}$
Lissabon	»	» $40\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	» $11{,}62\frac{1}{2}$
Porto	»	» $40\frac{3}{4}$	»	zigt	» $11{,}72\frac{1}{2}$
[illegible]	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

HANDELSBERIGTEN.

[illegible]

ROTTERDAM, 24 Aug. [illegible] 144/2 ℔ nieuwe dito f 249, f 251 [illegible] lende f 233.

SCHIEDAM, 21 Aug. Rogge. Verkocht [illegible] f 249 kont., f 251 6/w.; 147/2 ℔ Libau f 308, [illegible] Coursche f 302 6/w.; 145/2 ℔ Arendsburg. f 308 kont. — Gerst. 130/2 ℔ Libau f 260 6/w. — Moutwijn f 21,50; Jenever f 26,—; Amst. Proef f 27,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 24 Aug. Boter: eerste kwaliteit f 44 a 46; tweede dito f 38 a 43.

ANTWERPEN, 24 Aug. *Koffij.* Hiervan zijn verkocht 1781 balen Domingo, alsmede cirka 600 balen beschadigd Brazil.

Potasch. Van Amerikaansche zijn 30 vaten en van Russische 15 vaten tot volle prijzen verhandeld.

Granen. De markt voor Tarwe en Rogge is zeer vast gebleven met weinig handel door gebrek aan gestelde partijen.

LONDEN, 23 Aug. *Suiker. Ruwe* vreemde soorten met minder handel en onveranderde prijzen. Crushed met geregelde aftrek voor uitvoer.

Koffij. Native Ceylon onveranderd op 44 s. 6 d. a 45 s. voor goed ordinair.

Thee. Zeer stil. Ordinaire Congo $10\frac{1}{2}$ a $10\frac{3}{4}$ d.

Talk prijshoudend. Petersburger 67 s.

Granen. Tarwe tot onveranderde prijzen met weinig zaken. Garst terug.

LIVERPOOL, 22 Aug. *Katoen.* De markt blijft traag zonder prijsverandering. Verkocht 4000 balen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 24 Aug. C. Abrahams Jr., Azia, Batavia — Gisteren nog: D. A. Arriandiago, Latonera, Havana. - L. de Jong, Twee Gezusters, Yarmouth.

HELVOET, 23 Aug. V. de Colombo, Immacolata, Messina.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 1en Augustus, op 42° N. Br., 11° W L. Girardina Klasina, B. J. Goossens, van Rotterdam naar Cevita Vecchia

Den 3en Aug., op 42° N. Br., 10° W. L. Aiida, kapt. G. A. Valk, van Rotterdam naar Napels.

Den 15en Aug., op 46° N. Br., 8° W. L. Lodewijk Anthonie, kapt. K. H. Leonhardt, v. Amsterdam n. Melbourne

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 Aug. in lading naar:

Keulen	J. R. Wilson, Colln N°. 3.
„	J. Noll, Catharina.
Duisburg	J. Carlier, Mercuur.
Weesel	A. Balk, Alma.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron.	J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Urdingen	J. Willemsen, Jonge Maria.
Manheim	Jb. Wilson, Ceres.
Dusseldorp & Neus	H. Meeuwsen, Niederrein N°. 5.

AMSTERDAM, 23 Aug. vertrokken:

Frankf. & Coblentz H. Attenbrun, Amsterdam & Weenen.

Rijnhoogte.	ARNHEM 24 Aug.	2 el	12 duim
	KEULEN 24 „	9 vt.	6 „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 28 Augustus, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis en Erve, Amstelstraat, Y 379.
2. Een Huis, Tuin en Erve, in de Muurhuizen te Amersfoort, B 291.
3. Een dito, Egelantiersgracht, NN 53.
4. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Korte Leidsche Dwarsstraat, CC 252.
5. Een Huis en Erve, Lijnbaansgracht, DD 113.
6. Een dito, Damrak, H 89,
7. Een dito, O. Z. Achterburgwal, K 455.
8. Twee Huizen en Erven, Uilenburgerstraat, in den Fonteinengang, R 74 en 75.
9. Eene Stalling en Koetshuis, Jonkerstraat, N 143.
10. Eene Werf, met Huizingen, Loodsen, Tuin en Getimmerten, buiten de Raam-Barrière, op het Kwakerspad, XX 217 à 218*b*.
11. Het Buitenverblijf *Nooit Gedacht*, buiten de Utrechtsche Poort, op het Hoedenmakerspad, G 70.
12. Een Huis en Erve, Leidsche Straat, CC 31.
13. Een dito, Prinsengracht, HH 333.
14. Een dito, Haarlemmerdijk, UU 245.

Advertentiën.

(150) Dezer dagen verongelukte binnen de hoofdstad een **braaf Vader des Huisgezins**, nalatende eene oppassende Vrouw in gezegenden staat met twee jonge kinderen, zonder eenig middel van bestaan. Mogen liefdadige handen in hare droefheid en in dezen nood bijstand verleenen, dit is de bede van de arme Weduwe en hare onschuldige kinderen. De zegen van God, den Vader der weduwen en weezen, moge neerdalen over ieder die iets zal willen bijdragen tot hulp, van deze medelijdenswaardige behoeftigen. De Zeer Eerwaardige paters van de Kerk *Mozes en Aaron*, zullen zich gaarne belasten met giften, die christelijke liefdadigheid voor deze ongelukkigen willen afzonderen, ten einde door middel daarvan voor de weduwe en hare kinderen een vast middel van bestaan te verkrijgen.

Men vraagt zoo spoedig mogelijk, op eene talrijk[e] **Dorpschool**, eenen **ONDER-MEESTER**, van de R. C. Godsdienst, in staat he[t] Fransch te onderwijzen, en liefst ook niet onbekend me[t] het Duitsch, tegen genot van minstens **f 70** salaris b[e-] ven de gewone verpleging. Brieven *franco* onder lette[r] L. aan het Hulp-Postkantoor te Denekamp. (147)

(149) Door G. B. VAN GOOR, te Gouda, is uitgegeve[n] en alom verkrijgbaar gesteld:

I. DE DERDE VERBETERDE EN BELANGRIJK VERMEERDERDE DRUK VAN

P. VAN DER BURG,

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE.

MET **600** HOUTSNEE-FIGUREN.

Ingenaaid . . . . f 4.90.
In geprest Linnen Band . . . » 5.25.

Mogt dit Werk in zijne beide eerste drukken reeds [in] zoo ruime mate de goedkeuring van HH. Beoordeelaar[s] en Docenten wegdragen, gewis zal het thans, na de ze[er] belangrijke verbeteringen en aanwinsten, die het onder[-] gaan heeft, en waarvan schier elke bladzijde getuigeni[s] draagt, een nog hoogeren bijval verwerven. De schoone [uit]vindingen van den jongsten tijd, op het gebied der Na[-] tuurkunde, zijn door duidelijke beschrijvingen en figuren (waarvan vele tot dus verre nergens elders te vinden zijn) in het helderst licht gesteld, de proeven zijn aanzienlijk vermeerderd, het hoofdstuk over het *licht* behandelt [nu] ook naar waarde de interferentie, polarisatie, enz.; kortom het Werk maakt in zijn nieuw gewaad ten volle aanspraak op den Titel van *Lees- en Leerboek der Natuurkunde in haren tegenwoordigen staat van vordering.*

II. De 1ste tot de 18de Aflevering van een

Nieuw Geographisch WOORDENBOEK DER GEHEELE AARDE.

In een Boekdeel door J. KRAMERS Jz.

Dit Woordenboek, waaraan reeds de gunstigste beoor[-] deelingen ten deel vielen, bevat niet alleen al het belan[g-] rijke en wetenswaardige uit de Aardrijks- en Volkenkunde, maar tevens een' schat van naauwkeurige opgaven betref[-] fende de statistiek, de geologie, de physische, meteoro[-] logische en mineralogische gesteldheid der landen [en] westen, allerwege gepaard aan historische bijzonderheden. »De *geleerde* en *letterminnaar*, de *handelaar* en *zeeman*, de *onderwijzer*, de *dagbladlezer* — zij allen kunnen va[n] dit werk veel nut en genoegen hebben." Geholpen door eene zeer compresse, maar nette en duidelijke typogra[-] phische uitvoering heeft de schrijver (naar de getuigenis van prof. Veth) in eene zeer beperkte ruimte, in één matig boekdeel, eene volledigheid bereikt, die bewon[-] dering verdient. — Met nog 2 Afleveringen (waartoe ook 't belangrijke *Register der Verwijzingen*, *Verbeteringen* en *Toevoegsels* behoort) zal het werk vermoedelijk compleet zijn.

Bij GLENISSON EN VAN GENECHTEN en [C.] L. VAN LANGENHUYSEN is uitgegeven een nieuw Kerkboek, getiteld:

Het Kruis van Christus [illegible] heil en onze verlossing! — van [illegible] THOMAS à KEMPIS vertaald door S. J. [illegible], R. K. Pr. naar de zesde Hoogduitsche [illegible]
Prijs oningebonden [illegible] . . . . . f 1.40
In bazaan [illegible] snee . . . . . » 2.0[illegible]
Geperste [illegible] maak Marocco . . . . . » 2.5[illegible]
[illegible] (chagrin du levant) . . . . . » 3.[illegible]
[illegible] fraai gebonden, [illegible] van de [illegible]

(141) Bij A. C. KRUSEMAN, [illegible], komt heden van de pers:

[BR]IEF

AAN

Mr. G. Groen van Prinsterer,

bij zijne aftreding uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

GESCHREVEN EN OPENLIJK TER LEZING GEGEVEN DOOR

Mr. J. DA COSTA.

Prijs f 0.80.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.